

Muistio
6.5.2022

YRITTÄJYYSSTRATEGIAN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika: 6.5.2022 klo 13:00-14:16

Paikka: Teams-kokous

Osallistujat:

TEM	Lappi Jaana (TEM), (pj.)
VM	Eckstein Taina (VM)
LVM	Kilpeläinen Katariina (LVM)
ELY-keskus	Perälä Marja (ELY)
KKV	Vuorinen Jarkko (KKV)
Finnvera	Suokas Jukka (Finnvera)
Business Finland	Kangas Reijo (Business Finland)
TEM:n projektiryhmä	Pesola Anne (TEM) Hämäläinen Pertti (TEM)
Pöytäkirjasihteeri	Jääskeläinen Jenny (TEM)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Jaana Lappi avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat. Kokouskutsun liitteenä on edellisen yrittäjyysstrategian ohjausryhmän kokousmuistio 7.4.2022 ja kokouksen aineisto.

2. Tilannekatsaus valmistelusta

Tilannekatsaus: Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä on hyväksytty 21.4.2022. Yrittäjyysstrategiaraportin viimeisin versio löytyy ja on kommentoitavissa [Tiimeri-työtilassa](#). Raportin lopullinen versio viedään aikanaan Valtioneuvoston hankeikkunaan. Yrittäjyysstrategian periaatepäätöksen lausuntoyhteenvedo on myös julkaistu hankeikkunassa.

- [Yrittäjyysstrategia](#) (Julkaistaan ulkoisille hankeikkunasivuille)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä](#) (Julkaistu ulkoisille hankeikkunasivuille)

Periaatepäätöksen toiminnallistamisessa top 3 on seuraava:

- Strategian tavoitteiden seuranta ja mahdolliset uudet aloitteet
- Yrittäjyyden tilannekuvan seuranta
- Yrittäjyyden neuvottelukunta

Strategian tavoitteiden seuranta ja mahdolliset uudet aloitteet:

Seuraavassa vaiheessa on tarkoitus käydä periaatepäätöksen sisältö läpi tavoitteittain siten, että tarkastellaan mitä on jo käynnissä ja mitä vielä puuttuu. Käytännössä, kun ollaan hallituskauden loppuvaiheessa, tulee harkittavaksi myös tulisiko toteutuksesta puuttuvia toimenpiteitä viedä seuraavaan hallitusohjelmaan.

Yrittäjyyden tilannekuvan seuranta:

Yrittäjyyden tilannekuva laatiminen tulisi saada säännölliseksi. Tilannekuvatyön kehittämiseksi on laadittu suunnitelma, joka on ollut ohjausryhmän kokouksessa jo aiemmin. Suunnitelmissa tilannekuvatyö perustuu kyselytutkimuksiin ja tilastoihin. Erilaisia mittareita ja mittarilähteitä on tunnistettu paljon. Ensimmäisenä tehtävänä on päättää seurantamittarit.

Yrittäjyyden neuvottelukunta

Yrittäjyyden neuvottelukunnan valmistelu on käynnistynyt. Ministeriltä on saatu toimeksianto yrittäjyyden neuvottelukunnan käynnistämiseen.

3. Toimeenpano

Periaatepäätöksen toimeenpanon käynnistämiseksi tehtiin ohjausryhmän jäsenille sähköpostikysely 7.4.2022. Sähköpostikyselyssä kysyttiin ohjausryhmäläisiltä seuraavaa:

Yrittäjyyden periaatepäätöksen sähköpostikysely

- Mitä muissa ministeriöissä/hallinnonalalla on työn alla, mitkä vaikuttavat yrittäjyyden periaatepäätöksen toteutukseen?
- Mitä riskejä näette periaatepäätöksen toimeenpanossa? Miten riskeihin voidaan vaikuttaa?
- Mitä odotatte yrittäjyyden neuvottelukunnalta?
- Mitä odotatte yrittäjyyden sihteeristön työskentelyltä?

Pyydettyyn aikatauluun mennessä saatiin vastaukset VM:ltä, KKV:ltä ja TEM:ltä (TTM):

Ohjausryhmäläiset tunnistivat seuraavia ministeriöissä/hallinnonalalla työn alla olevia toimia, jotka vaikuttavat yrittäjyyden periaatepäätöksen toteutukseen seuraavasti:

- KKV tuo tietoon, että komissiolla on valmistelussa digimarkkinasäädös (Digital Markets Act), jonka avulla säädellään alustoja. Sädös vaikuttaa merkittävällä tavalla portinvartija-alustoihin ja niiden muodostamiin ekosysteemeihin.
- VM:ssä on työn alla kaksi verotusta koskevaa hallituksen kehysriihikirjausta: (i) 29.4.2021 Kaksikantamalli: ”Lisäksi hallitus selvittää yhteisö- ja osinkoverotuksen rakennemuutosta, jossa yhteisöverokannat eriytetään yhtiöön jätetyn voiton ja yhtiöstä ulosmaksetun voiton osalta vuoden 2022 toukokuun loppuun mennessä. Tavoitteena on parantaa investointien ja kotimaisen omistamisen kannustimia.” (ii) 5.4.2022 t&k-verokannustin: ”Lisäksi hallitus on linjannut, että lisävähennykseen perustuva T&K-verokannustin otetaan käyttöön osana T&K-rahoituksen kokonaisuutta ensi vuodesta alkaen.”
- OKM:n puolella jatkuvaan oppimiseen liittyvät prosessit.
- STM:n puolella mm. työhyvinvointiin liittyvät kokonaisuudet ovat tärkeitä myös yrittäjyyden kannalta. Lisäksi Sotu –uudistus ottaa kantaa myös yrittäjien sosiaaliturvaan.

Keskustelussaan ohjausryhmä täydensi liittyviä hankkeita seuraavasti:

- Finnvera Oyj:llä on tulossa kohtalaisen iso uudistus koskien suoria vientiluottoja. Pienten yritysten vienninrahoituksessa on ollut haasteita. Pankit ovat keskittyneet pk-sektoriin tai suurempiin yrityksiin. Työn alla on myös EU puite-/ohjelmatakaus.
- Team Finland toimijoiden uusi palvelupaketti kansainvälistymispalveluiden selkiyttämiseksi. Business Finlandilla ollaan tehty palvelupolun mallinnus ydintoimijoiden kanssa; Finnvera Oyj, Ulkoministeriö, ELY:t, Business Finland. Hyväksytty Team Finland johtoryhmässä 28.4.2022.
  - Tavoite on ollut muodostaa selkeä kokonaisuus Team Finland palveluista vientipalveluiden osalta. Viennin tehostaminen on tärkeää. Käsillä on toimitusketjujen muutokset, alihankintaverkostot ja markkinoille menoverkostot ovat uudistumassa. Markkinatiedon välittäminen suomalaisille yrityksille on tärkeää. Team Finland Talks välittää kohdemarkkinatietoa webinaarina kerralla koko maahan.
  - Tavoitteena on sovittaa palveluita yhteen, eri organisaatioiden kesken ja eri organisaatioiden sisällä, tunnistettujen avaintimien kanssa.
  - Käsillä on pula yritysinvestoinneista. Palvelupolussa on tullut esille päällekkäiset palvelut. ELY-palvelut tulisi vahvemmin ohjata tukemaan investointeja.
- ELY-keskus: Eri toimijoiden osalta on tarpeen arvioida mahdollisia päällekkäisiä palveluja osana TF-palvelupolkua. ELY-keskukset ovat oma-aloitteisesti käynnistäneet visiointityön, jossa mietitään miten ELY:t voisivat profiloitua vastatakseen yritysten moninaisiin uuden tilanteen mukanaan tuomiin palvelutarpeisiin ja miten olisi mahdollista saada parempaa vaikuttavuutta aikaiseksi. Kun asiakasrajapinnasta katsoo, Venäjän pakotteet ja Ukrainan sota haastavat yrittäjiä ja elinkeinoelämää. ELY:ssä on tunnistettu erityisesti pk-yritysten tuen, neuvonnan ja aktivoinnin tarve, jotta yritykset voisivat hyödyntää kaikki palvelut ja rahoitukset, joita ELY:lla on, mahdollisten vaurioiden ennaltaehkäisyyn ja yritysten muuttuneisiin palvelutarpeisiin vastauksiksi. Team Finland verkosto on erittäin toimiva, mutta resurssit ovat melko ohuet. ELY-keskusten yrityspalveluita tulisi vahvistaa TE-palvelut 24- uudistuksen yhteydessä. E-vastuualueen johtajat ovat tehneet tästä esityksen työ- ja elinkeinoministeriöön.
- LVM:n ja TEM:n digikompassi on valmistelussa, vastaa periaatepäätöksen pk-yritysten digikyvykkyyden kehittämiseen

Periaatepäätöksen toimeenpanoon liittyviä riskejä tunnistettiin sähköpostikyselyssä seuraavasti:

- Toimintaympäristön yllättävä muutos voi viedä pohjaa periaatepäätökseltä. Toimintaympäristön muutoksiin ei voine juuri varautua etukäteen, sillä ne tapahtuvat tyypillisesti yllättäen. Toisaalta hankkeen vireilläolon aikana on jo tapahtunut merkittävä muutos toimintaympäristöön, nimittäin korona, joka pystyttiin ottamaan huomioon. Tämä edellytti joustavuutta ja kykyä reagoida uuteen, joita saatetaan tarvita myös jatkossakin.
- Riskinä geopolittisen tilanteen kehittymisen sekä heijastevaikutukset Suomeen ja yrittäjyyteen mm. erilaiset sanktiot ja rajoitteet vaikuttavat mm. matkailuun, logistiikkaan ja palvelualoihin. Myös erilaiset toimitusketjujen muutokset voivat aiheuttaa myös merkittäviä haasteita myös valmistavaan teollisuuteen mm. raaka-aineiden ja komponenttien saatavuuden kautta.
- Operationaalinen riski, jossa hankkeella ei ole kärkiä eikä fokusta, jolloin tavoitteet sumenevat eivätkä saa näkyvyyttä mediassa.

Ohjausryhmä ei tunnistanut lisää periaatepäätöksen toimeenpanoon liittyviä riskejä keskustelussaan.

Yrittäjyyden neuvottelukuntaan liittyviä odotuksia tunnistettiin sähköpostikyselyssä seuraavasti:

- Onnistunutta yrittäjyyspolitiikan linjaamista.
- Laajapohjaista edustusta eikä tavanomaisia etujärjestöjen edustajia. Mukaan myös akateemista ja tutkimuslaitosten edustusta, eikä vain asiantuntijoiksi.
- Yrittäjyyden neuvottelukunnan toivotaan lisäävän avoimuutta ja vuoropuhelua sekä tietoa erilaisista haasteista ja mahdollisuuksista niin yritysten toimintaympäristön kuin myös hallinnollisten toimien osalta.

Ohjausryhmän täydentävässä keskustelussa kannatettiin erityisesti akateemista tai tutkimuslaitostaustaista edustajaa neuvottelukunnan kokoonpanoon.

Periaatepäätöksen toimeenpanon suunnittelua varten on laadittu hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmaa on täydennetty mm. riskien ja riskienhallinnan osalta. Hankkeen toteutusta seurataan seurantamittareilla. Vaikuttavuuden mittaamisen osalta todettiin, että vaikuttavuutta tulisi seurata erillisellä tutkimus-/ selvityshankkeella, jonka mahdollisesta käynnistymisestä päätetään myöhemmin. Resurssien osalta todettiin, että toimenpiteet toteutetaan olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Määrärahalisäyksistä tai muista budjettivaikutuksia vaativista toimenpiteistä päätetään erikseen valtiontalouden kehyksissä ja vuosittaisissa valtion talousarviomenettelyissä. Mahdollisesti lisärahoitusta tarvitaan yrittäjyyden neuvottelukunnan käynnistämiseen, yrittäjyyden tilannekuvaan ja muihin mahdollisiin selvityksiin sekä mahdollisesti vaikuttavuuden selvittämiseen.

Lisäksi toimeenpanon osalta on valmisteltu periaatepäätöksessä mainittua yrittäjyyden neuvottelukuntaa 27.4.2022 saatujen suuntaviivojen mukaisesti. Neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on toimia neuvoo-antavana elimenä ja tuoda keskeisen sidosryhmän, yrittäjien, näkökulmat ja palaute yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseen. Tavoitteena on, että neuvottelukunnan jäsenet olisivat pääsääntöisesti yrittäjiä.

4. Muut asiat ja ajankohtaiset asiat

Kommentit yrittäjyysstrategian julkaisuun ja 7.4.2022 OHRY muistioon pe 6.5.2022 mennessä.

Tiimeristä ([OHRY 6.5.2022](#)) löytyy myös kokousaineistot.

[Kestävän kasvun raportti julkaistu 6.5.2022](#). Hyviä ehdotuksia myös tähän teemaan liittyen; TKI-panostusten kasvattaminen, innovaatiojärjestelmän tehokkuuden parantaminen, osaamisen riittävyyden parantaminen, innovaatioympäristön luottamus (ml. verotus, luvitus, riittävät resurssit).

TEM:ssä on myös käynnistetty selvityshanke keskisuurten kasvuyritysten kasvunäkemyksistä, PTT:n ja VTT:n kanssa: Selvitys keskisuurten kasvuyritysten tilanteesta ja keskeisistä kehittämistavoitteista – tuki keskisuurten kasvuyritysten strategian valmistelulle.

[Tiimeri työtilassa](#) TEM:n nostoja ajankohtaisista asioista – jotka liittyvät yrittäjyysstrategian toimeenpanoon, lista päivitettäväksi ohjausryhmälle.

5. Seuraava kokous:

TEM Yrittäjyysstrategian OHRY Kesäkuu

- Pe 3.6.2022 klo 9:00-11:00 (Hybridi, tila TBC)
- Kokousmalli; ensi kerran hybriditapaaminen TEM:ssä.

JAKELU Kokoukseen kutsutuille

TIEDOKSI Kokoukseen kutsutuille